

Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

ZA ROK 2024

**Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie
Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie realizując zadania jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przedstawia sprawozdanie z efektów pracy w 2024 roku.

Rodzinna piecza zastępcza w liczbach:

FORMA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI
Rodziny zastępcze spokrewnione	73	110
Rodziny zastępcze niezawodowe	31	44
Rodziny zastępcze zawodowe	3	10
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	2	12
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcja pogotowia rodzinnego	0	0
Rodzinny Dom Dziecka	6	50
Razem	115	226

Źródło: dane własne Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej

W 2024 roku na terenie Powiatu Oławskiego funkcjonowało łącznie 115 rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w których przebywało 226 dzieci (wraz z pełnoletnimi wychowankami, którzy pozostali w pieczy zastępczej do czasu ukończenia nauki), w tym:

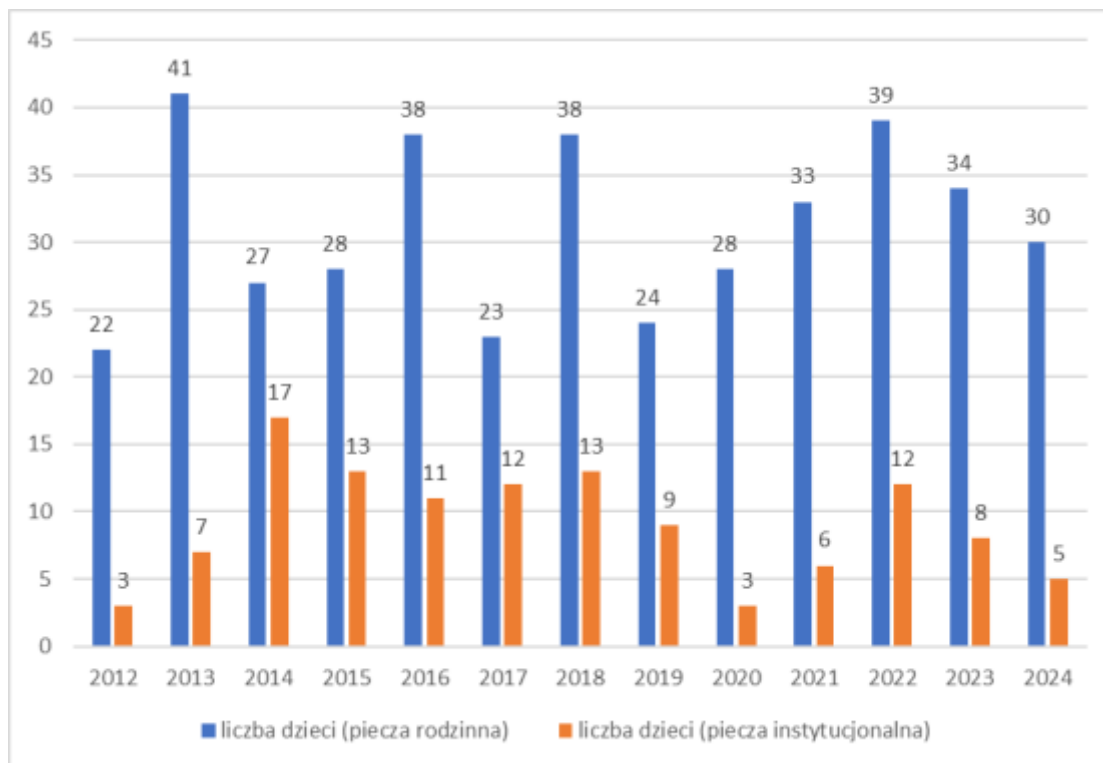
- 73 rodzin zastępczych spokrewnionych - 110 dzieci,
- 31 rodzin zastępczych niezawodowych - 44 dzieci,
- 2 rodziny zastępcze zawodowe - 10 dzieci,

- 2 rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne - 12 dzieci,
- 6 rodzinnych domów dziecka - 50 dzieci.

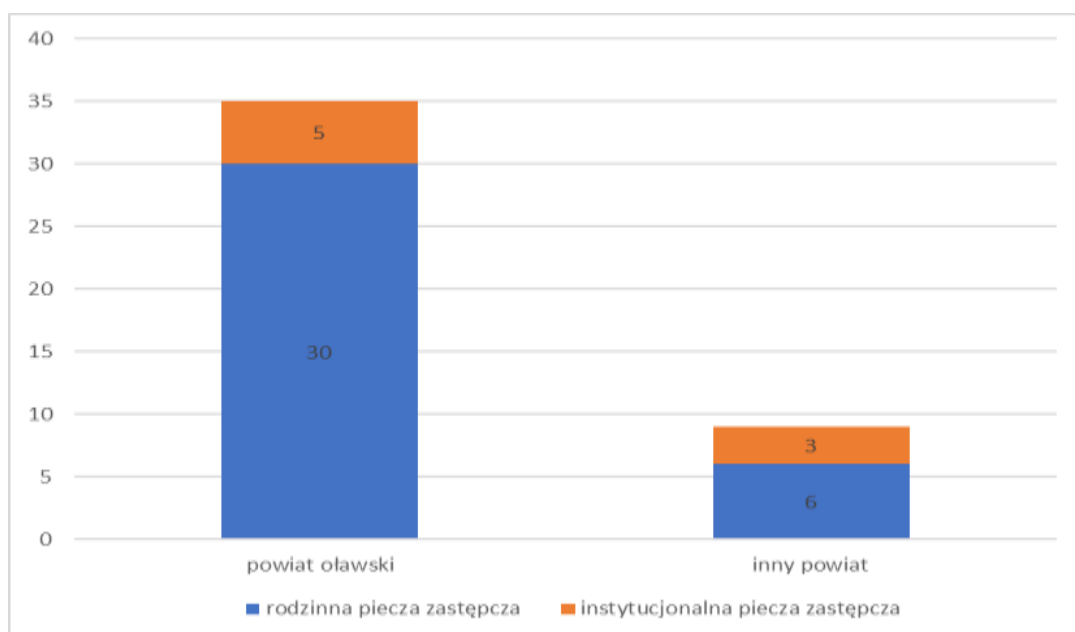
W 2024 roku utworzono 12 rodzin zastępczych, w tym 6 spokrewnionych rodzin zastępczych, 5 niezawodowych rodzin zastępczych i 1 zawodowa rodzina zastępcza. Natomiast rozwiązano 12 rodzin zastępczych, w tym 7 spokrewnionych i 5 niezawodowych rodzin zastępczych. 1 rodzinny dom dziecka przekształcił się w niezawodową rodzinę zastępczą.

W 2024 roku na podstawie Postanowień Sądu, do rodzinnej pieczy zastępczej przyjęto 30 dzieci (9 w rodzinach spokrewnionych, 5 w niezawodowych, 1 w zawodowej, 3 w zawodowej specjalistycznej, 12 w rodzinnym domu dziecka). W minionym roku w rodzinnej pieczy zastępczej zarejestrowano przepływy/ odpływy 40 dzieci/dorosłych wychowanków pieczy, w tym: 11 powróciło do rodziny biologicznej, 3 zostało przysposobionych, 16 usamodzielniało się, 1 dziecko wraz z rodziną zastępczą przeprowadziło się na teren innego powiatu, 8 dzieci zmieniło rodzinę zastępczą. 1 dziecko z powodu rezygnacji rodziny zastępczej ze sprawowania opieki nad nimi i nie znalezienia rodziny zastępczej, która wyraziłaby zgodę na ich przyjęcie, zostało umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Natomiast do instytucjonalnej pieczy zastępczej przyjęto 5 dzieci (3 z Powiatu Myśliborskiego, 2 z Powiatu Oławskiego). Wykres 1. przedstawia liczbę dzieci przyjętych do rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej na przełomie lat 2012 – 2024. Spośród dzieci, które trafiły do poszczególnych form pieczy zastępczej w 2024 roku funkcjonujących na terenie Powiatu Oławskiego, z terenu innego powiatu pochodziło 6 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej i 3 dzieci z innego powiatu zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej (Wykres 2). W rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 roku przebywało 11 dzieci cudzoziemskich.

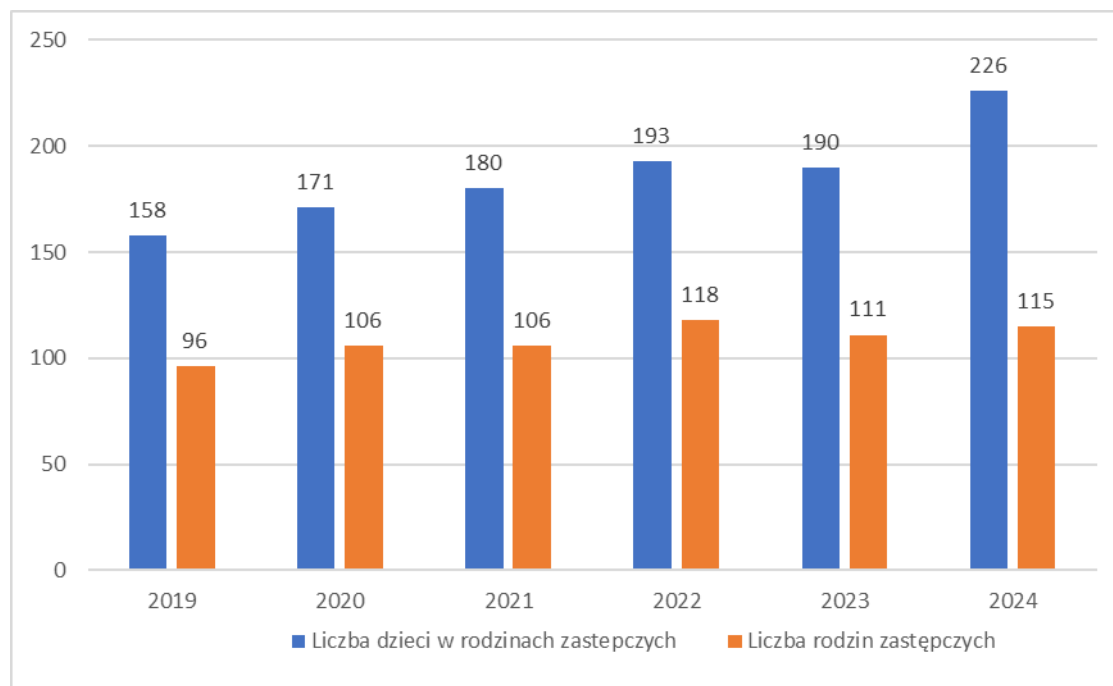
Wykres 1. Dzieci przyjęte do rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej na przełomie lat 2012- 2024

Wykres 2. Dzieci przyjęte do pieczy zastępczej w 2024 r. w podziale na dzieci pochodzące z terenu Powiatu Oławskiego oraz innych powiatów

Wykres 3. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w rodzinach zastępczych na przełomie lat 2019-2024

Dzieci przyjęte do rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 roku z podziałem na dzieci pochodzące z terenu Powiatu Oławskiego oraz z poza powiatu, z uwzględnieniem dzieci cudzoziemskich:

Inny powiat	Miasto i Gmina Jelcz-Laskowice	Miasto Oława	Gmina Oława	Gmina Domaniów	Dziecko cudzoziemskie
6	2	12	3	0	7

REALIZACJA ZADAŃ POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE, JAKO ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

I. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2024 roku działania promocyjne zmierzające do pozyskania kandydatów do pełnienia

funkcji rodziny zastępczej odbywały się wieloetapowo. Po raz kolejny udało nam się zorganizować piknik z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, w którym mogli wziąć udział także mieszkańcy Powiatu Oławskiego, nie będący rodzicami zastępczymi. Dzięki temu, podczas indywidualnych rozmów pracowników zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej z potencjalnymi kandydatami na rodziców zastępczych, przybliżaliśmy temat rodzinnej pieczy zastępczej i procedury kwalifikowania kandydatów na rodziców zastępczych. Promowaliśmy się również w Galerii Oławskiej oraz w Galerii Quick Park, gdzie pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie przygotowali mnóstwo atrakcji m.in. brokatowe tatuaże, kolorowe balony czy paczki z niespodziankami. Była to doskonała okazja by dowiedzieć się więcej o rodzicielstwie zastępczym i porozmawiać z naszymi pracownikami. Braliśmy także udział w „Oławskiej Niedzieli – Święta Przedsiębiorczości”, gdzie mogliśmy spotkać się z odwiedzającymi. Udostępniliśmy także klip promujący rodzicielstwo zastępcze w GoKino w Oławie. Współpracowaliśmy również z PKS w Oławie umieszczając plakaty promujące pieczę zastępczą w autobusach, które kursują po całym powiecie oławskim. Oprócz tego informacje o poszukiwaniu kandydatów na rodziców zastępczych były umieszczane na Facebooku, portalu Oława24, Otvk, stronie internetowej Starostwa Powiatowego oraz PCPR w Oławie.

II. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

W 2024 roku pozyskaliśmy kandydatów na 5 rodzin zastępczych. Przeszkoliło się 6 rodzin zastępczych, w tym 3 rodziny w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie, 2 rodziny przeszkolone zostały przez Koalicję na Rzecz Rodzinnej Pieczy Zastępczej, a 1 przeszkolona została wg Programu Nowy Dom. 5 rodzin zostało przeszkolonych na niezawodową rodzinę zastępczą, a 1 na zawodową rodzinę zastępczą. Zawarta została 1 umowa na zawodową rodzinę zastępczą, 1 rodzinny dom dziecka przekwalifikował się w niezawodową rodzinę zastępczą.

Wszyscy biorący udział w szkoleniu na niezawodowe rodziny zastępcze przeszli pozytywnie procedurę kwalifikacyjną. Przedstawili komplet dokumentów, wymagane oświadczenia i zaświadczenia, zostali sprawdzeni w Krajowym Rejestrze przestępstw na tle

seksualnym, a także uzyskali pozytywną opinię psychologiczną dotyczącą motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz pozytywną opinię pracownika centrum dotyczącą warunków socjalno-bytowych. Zakwalifikowani do wzięcia udziału w szkoleniu zostali również skierowani na praktyki. Wszyscy uczestnicy szkolenia otrzymali świadectwa ukończenia szkolenia. Sześć osób zawnioskowało o wydanie Zaświadczenia kwalifikacyjnego.

III. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Szkolenie dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze, które odbyło się w 2024 roku, miało charakter głównie warsztatowy. Kandydaci mieli okazję również czerpać wiedzę z licznych prezentacji oraz filmów z zakresu programu szkolenia. Szkolenia odbywały się w siedzibie centrum i korzystano z dwóch sal konferencyjnych. Szkolenie przeprowadzono zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej.

IV. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie w 2024 roku, zorganizowało trzy szkolenia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, tj.:

- „Seksualność dzieci z niepełnosprawnością intelektualną”,
- „Rodzic i profilaktyka, czyli jak chronić swoje dziecko?” w ramach Programu Ostonowego - zadanie publiczne „Przemoc. Nie stosuję”,
- „AAC – komunikacja alternatywna w pracy z problemem komunikacyjnym u dzieci”.

Dobór tematyki szkoleń był zgodny z oczekiwaniami rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka oraz stanowił odpowiedź na pojawiające się liczne problemy wśród dzieci i młodzieży. Szkolenia zostały poprowadzone przez specjalistów posiadających odpowiednie kwalifikacje oraz doświadczenie.

V. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia.

Zatrudnieni w Zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej specjaliści, w tym pedagog, psycholog i koordynatorzy oraz specjaliści pracy z rodziną, stale współpracują z rodzinami zastępczymi udzielając im pomocy, wsparcia i poradnictwa, mającego na celu m. in. zapobieganie wypaleniu zawodowemu. Odbywało się to poprzez spotkania w miejscu zamieszkania prowadzących rodziny zastępczej i rodzinne domy dziecka z koordynatorami i specjalistami pracy z rodziną oraz indywidualne konsultacje psychologiczne i pedagogiczne.

Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej organizował również grupy wsparcia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka. W 2024 roku odbyło się osiem spotkań w ramach grup wsparcia, prowadzonych przez kierownika zespołu. Jest to forma wsparcia rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, która sprzyja wzajemnemu nawiązywaniu kontaktu, pozwala na wymianę doświadczeń i jest swoistego rodzaju integracją. Rodzice zastępczy podczas spotkań mogli wymieniać się swoimi doświadczeniami i praktykami.

Ogromnym wsparciem dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka była superwizja grupowa, którą prowadził ceniony przez rodziców zastępczych psychoterapeuta i socjolog Kazimierz Ździebło z Dolnośląskiego Centrum Psychiatrii i Psychoterapii „SUPER-ego”. Pan Kazimierz prowadzi superwizje dla rodziców zastępczych z terenu Powiatu Oławskiego od kilku lat. W 2024 roku odbyło się sześć spotkań superwizyjnych dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

Dodatkowo, aby zapewnić pomoc i wsparcie rodzinom zastępczym zorganizowano warsztaty dla rodzin zastępczych, które poprowadziła psycholog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W 2024 roku odbyły się 4 spotkania, w których uczestniczyło średnio po 8 osób. Spotkania odbywały się raz w miesiącu, w każdy ostatni piątek miesiąca i trwały po 2 godziny. Na spotkaniach omawiano problemy występujące w rodzinach oraz sposoby na radzenie sobie z tymi trudnościami.

VI. Współpraca ze środowiskiem lokalnym w szczególności z ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi oraz z organizacjami społecznymi.

Zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 roku, ściśle współpracował z wszystkimi instytucjami, które działają na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Współpraca ta polegała przede wszystkim na pozyskiwaniu i przekazywaniu informacji oraz dokumentacji dotyczącej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Koordynatorzy oraz specjaliści pracy z rodziną występowali również z pismami do różnych instytucji, w szczególności Ośrodków Pomocy Społecznej i Policji z prośbą o udzielenie informacji dotyczących sytuacji rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Na posiedzenia dotyczące oceny sytuacji dzieci byli zapraszani przedstawiciele następujących instytucji: szkół, ośrodków pomocy społecznej oraz sądów.

Ponadto koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjaliści pracy z rodziną, utrzymywali stały kontakt z pedagogami i psychologami szkolnymi, kuratorami i asystentami rodziny.

VII. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2024 roku Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej organizował posiedzenia dotyczące oceny sytuacji dzieci, w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat, nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych, nie rzadziej niż co 6 miesięcy. W 2024 roku dokonano łącznie 291 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

VIII. Przeprowadzanie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze, prowadzący rodzinne domy dziecka oraz dzieci umieszczone w pieczy zastępczej mogły korzystać z pomocy i terapii specjalistów: psychologa i pedagoga, którzy są zatrudnieni w Zespole do spraw rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z przedstawionym sprawozdaniem pedagoga Zespołu w 2024 roku :

- liczba udzielonych porad i wsparcia w ramach poradnictwa specjalistycznego – 294,

- liczba rodzin objętych wsparciem pedagoga (konsultacje, wsparcie, poradnictwo, opiniowanie, terapia) – 96,
- liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem pedagoga - 58 dzieci.
- Liczba sporządzonych opinii pedagogicznych, w tym opinii sporządzonych w nawiązaniu do art. 38 a ust. 1, pkt. 7 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - 25 opinie.

Zgodnie z przedstawionym sprawozdaniem psychologa Zespołu w 2024 roku:

- liczba rodzin zastępczych, którym udzielono porad w ramach poradnictwa specjalistycznego – 22;
- liczba udzielonych porad w ramach poradnictwa specjalistycznego to 114;
- liczba dzieci i młodzieży objętych stałą pomocą terapeutyczną to 19 wychowanków;
- liczba sporządzonych opinii psychologicznych, w tym sporządzonych w nawiązaniu do art. 38a, ust. 1, pkt 7 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - 27 opinii.

Tematyka problemów, z jakimi zgłaszano się do psychologa:

- zaburzenia nastroju,
- samookaleczenia nastolatków,
- relacje nastolatków z opiekunami zastępczymi,
- relacje rodzin zastępczych i ich wychowanków z rodzinami biologicznymi,
- stres związany z umieszczeniem w pieczy zastępczej,
- zachowania agresywne u dzieci,
- problemy z regulowaniem emocji,
- nieprzestrzeganie zasad, problemy z zachowaniem w szkole,
- zachowania autoagresywne u dzieci,
- relacje z rówieśnikami,
- problemy opiekunów zastępczych w porozumieniu się z nastolatkiem,
- niska samoocena,

- problemy adaptacyjne w rodzinach zastępczych i w szkole,
- stres i problemy w sprawowaniu funkcji rodziny zastępczej u dziadków pełniących funkcje rodziny zastępczej spokrewnionej.

IX. Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

W siedzibie Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej udzielane były porady prawne dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej. Radca prawny pełnił dyżur raz w miesiącu przez 2 godziny. Ponadto udzielał konsultacji telefonicznych i mailowych według potrzeb rodzin zastępczych. W ubiegłym roku udzielił 8 porad prawnych.

X. Przeprowadzenie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o których mowa w art. 42 ust. 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2024 roku pracownik odpowiedzialny za kwalifikowanie kandydatów na rodzinę zastępczą lub inny pracownik wyznaczony przez kierownika komórki, zaopiniowali 15 kandydatów na opiekunów zastępczych pod kątem zapewnienia przez nich odpowiednich warunków bytowych i mieszkaniowych, umożliwiających dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb oraz przeprowadzono badania psychologiczne wszystkim kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub spokrewnionej. Na podstawie przeprowadzonych wizyt w miejscu zamieszkania kandydatów, podczas których dokonano oceny warunków socjalno-bytowych, określono motywacje i predyspozycje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a także biorąc pod uwagę wyniki testów psychologicznych, wydano 15 opinii pozytywnych.

XI. Przeprowadzenie diagnoz psychofizycznych dziecka, o których mowa w art. 38a ust. 1, pkt 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2024 roku psycholog wraz z pedagogiem dokonali 52 diagnoz dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Diagnoza dziecka sporządzana była, na podstawie:

- obserwacji i wywiadu w miejscu przebywania dziecka lub w placówce, w której jest sporządzana diagnoza – w miejscu neutralnym, eskalującym ewentualne deficyty i niwelującym destrukторы zaburzające proces diagnostyczny (w sytuacji losowej – w uzasadnionych przypadkach, na prośbę osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej – dopuszczalne jest przeprowadzenie diagnozy psychofizycznej w formie telefonicznej i/lub online),
- informacji dotyczących funkcjonowania dziecka w rodzinie zastępczej,
- danych uzyskanych z dokumentacji dotyczących dziecka,
- przeprowadzonego badania psychologicznego i pedagogicznego z zastosowaniem zróżnicowanych metod pracy z dzieckiem (obserwacja, wywiad, narzędzia testowe, karty metaforyczne, Cykl Kolba, etc.).

Diagnoza psychofizyczna uwzględniała:

- informacje dotyczące wczesnego rozwoju dziecka, jego sytuacji rodzinnej,
- relacje dziecka z najbliższym otoczeniem oraz z osobami znaczącymi dla dziecka,
- określenie podstawowych potrzeb dziecka oraz poziomu ich zaspokojenia przez otoczenie,
- ocenę rozwoju funkcji: poznawczych, kompetencji emocjonalno – społecznych, sprawności ruchowej dziecka,
- rozwój zabawy i zainteresowań dziecka,
- analizę danych diagnostycznych pod kątem zasobów (czynników wspierających rozwój dziecka) oraz trudności (czynników zakłócających rozwój dziecka),
- wnioski dotyczące ewentualnych wskazań do pogłębienia diagnozy,
- wskazania do dalszej pracy terapeutycznej, zgodnie z potrzebami i możliwościami psychofizycznymi dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.

XII. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Koordynatorzy oraz organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjalista pracy z rodziną, każdorazowo po otrzymaniu informacji o uregulowaniu sytuacji prawnej dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej i skompletowaniu dokumentacji, niezwłocznie zgłaszali dzieci do Ośrodka Adopcyjnego Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej we Wrocławiu. W 2024 roku zostało zgłoszonych 14. dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, 3. zostało przysposobionych.

XIII. Wytoczone powództwa alimentacyjne przeciwko rodzicom biologicznym na rzecz dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 roku.

Dyrektor PCPR wytacza na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych. W postępowaniu przed sądem do kierownika stosuje się odpowiednio przepisy o udziale prokuratora w postępowaniu cywilnym. W 2024 roku w Sądzie Rejonowym w Oławie złożono 11 pozwów alimentacyjnych, w tym 8 zakończono, a 3 z nich jest nadal w toku. Dodatkowo w 2024 roku zakończyły się postępowania alimentacyjne rozpoczęte w 2023 roku. Było ich 4.

XIV. Inne zadania pracowników Zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej.

Do innych zadań realizowanych w 2024 roku przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zaliczamy:

- przygotowanie wspólnie z opiekunami zastępczymi, bądź prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz asystentami rodziny, planów pomocy dziecku. W 2024 roku pracownicy stworzyli oraz monitorowali plany pomocy dzieciom oraz modyfikacje, w sumie było ich 92;
- pracownicy zespołu dokonali 55 ocen funkcjonowania rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka;
- dodatkowo pracownicy zespołu pomogli opracować osobom usamodzielnianym Indywidualne Programy Usamodzielnienia, dokumentów takich stworzono i ewaluowano 18;

- przygotowano 10 wnioski do sądu o wydanie zarządzeń opiekuńczych wobec małoletnich dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- napisano 14 wniosków o pozbawienie praw rodzicielskich oraz 13 wniosków o rozszerzenie uprawnień rodzicom zastępczym;
- koordynatorzy, organizatorzy, psycholog lub pedagog brali udział w spotkaniach rodziców biologicznych z dziećmi, przebywającymi w rodzinach zastępczych;
- w sytuacjach trudnych, wymagających omówienia ważnych zagadnień dotyczących dzieci czy wzajemnej współpracy, organizowano spotkania z rodzicami zastępczymi i/lub rodzicami biologicznymi.

XV. Zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej oraz innym pracownikom zespołu szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 roku zapewnił pracownikom zespołu szkolenia mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji. Oprócz tego pracownicy brali udział w szkoleniach organizowanych przez firmy zewnętrzne, a także we własnym zakresie. Były to następujące szkolenia, spotkania, kursy, warsztaty, konferencje itp.:

- „Przepisy prawne dotyczące pieczy zastępczej”;
- „Wybrane zagadnienia z zakresu prawa (rodzinnego, administracyjnego, karnego, cywilnego, pracy i zabezpieczenia społecznego) ze szczególnym uwzględnieniem regulacji prawnych w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej”;
- „Pozyskiwanie środków finansowych i wdrażanie programów dotyczących wspierania rodziny i organizowania rodzinnej pieczy zastępczej. Tworzenie partnerstw w obszarze wspierania rodziny i pieczy zastępczej”;
- „Standardy ochrony małoletnich”;
- „Etyka zawodowa”;
- Webinarium - Oprogramowania POMOST Std autorstwa Sygnity S.A.;
- „Na słowach się nie kończy-profilaktyka hejtu”;
- „Samoregulacja czy samokontrola? Wykorzystanie teorii poliwalnej”;
- „Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w pieczy zastępczej”;
- „Konflikty i mediacje w rodzinie, miejscu pracy i biznesie- aspekty psychologiczne”;
- „Dziecko z uregulowaną sytuacją prawną – zgłoszenie dziecka do procedury adopcyjnej”;

- „Twarze przemocy”;
- „Rekonstrukcja przywiązania w sytuacji adopcji”;
- „Zarządzanie stresem w miejscu pracy”;
- „Konflikt i mediacja w rodzinie, miejscu pracy i biznesie – aspekty psychologiczne”;
- „Potrzeby i trudności dzieci z problemem alkoholowym w pieczy zastępczej”;
- „Wypalenie zawodowe”;
- „Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w praktyce PCPR –aktualności”;
- „Skuteczna komunikacja”;
- „NeuroRozwojowi”;
- „Egzekucja należności w PCPR”;
- „Język urzędowy w praktyce – poprawne redagowanie decyzji i pism urzędowych”;
- „AAC – komunikacja alternatywna w pracy z problemem komunikacyjnym u dzieci”;
- „Zawodowy negocjator jako zawód przyszłości”;
- „Ochrona danych w miejscu pracy w związku z rozwojem nowych technologii”;
- „Emocje i Motywacja”;
- „Samoregulacja czy samokontrola?”;
- „Zniewalanie czy rozwój? Dylematy współczesnej edukacji i szkoły”;
- „Wykorzystanie teorii poliwalnej w opiece, wychowaniu i terapii skierowanej do dzieci i młodzieży z zdeorganizowanym stylem przywiązania”;
- „Objawy wykorzystywania seksualnego dzieci”;
- „Postępowanie pedagogów w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia przemocy domowej wobec dziecka”;
- „Nastolatka/Nastolatek w kryzysie zdrowia psychicznego – Jak rozpoznać? Jak reagować? Jak pomóc?”;
- „Z empatią od przedszkola – jak wspierać dzieci od wieku przedszkolnego”;
- „Wierzyciel publicznoprawny w postępowaniu egzekucyjnym”;
- „Standardy ochrony małoletnich w instytucjach pomocy społecznej”;
- „Wybiórczość pokarmowa”;
- „Procedury administracyjne przyznawania świadczeń”;
- „Mieszkanie treningowe i wspomagane”;
- XII Konferencja Mediacyjna w Oławie pt: Konflikty i Mediacje w rodzinie, miejscu pracy i biznesie;

- Terapia Integracji Bilateralnej;
- Superwizja.

XVI. Kolonia letnia Radków.

W 2024 roku Kuratorium Oświaty we Wrocławiu po raz kolejny organizowało bezpłatne kolonie dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Organizatorem kolonii w miejscowości Radków było Biuro Podróży „KON TIKI” Łabaz i Grochantz z siedzibą we Wrocławiu. Koordynatorzy naszego centrum zgłosili sześcioro małoletnich chętnych do wyjazdu na kolonię.

XVII. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Dzięki podjętej współpracy z Fundacją Hemmersbach Kids w dalszym ciągu możemy bezpłatnie korzystać ze sprzętu do EEG Biofeedback.

Zawarte porozumienie o współpracy z lokalnymi mediami (Oława24, TuOława, Gazeta Powiatowa), pozwalało nam szerzej rozpropagowywać nasze działania dotyczące promocji rodzicielstwa zastępczego.

XVIII. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu Powiatu Oławskiego.

W październiku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie w Hotelu „Oławian Hotel” w Oławie, zorganizowało konferencję pt. „Twarze przemocy” realizowaną w oparciu o zadanie publiczne pt. „Przemoc. Nie stosuję” w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy Domowej”, która została sfinansowana ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, a także ze środków finansowych Powiatu Oławskiego dla osób ze służb pomocowych. Przedstawiciele różnych instytucji szkolili się, poszerzali swoją wiedzę i umiejętności głównie w celach zawodowych. W konferencji wzięło udział 97 uczestników, w tym przedstawiciele:

- Prokuratury Rejonowej w Oławie,
- Sądu Rejonowego w Oławie,
- I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich,

- II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych,
- Komendy Powiatowej Policji w Oławie,
- Komisariatu Policji w Jelczu-Laskowicach,
- Posterunku Policji w Domaniowie,
- Ośrodków Pomocy Społecznej działających na terenie Powiatu Oławskiego,
- Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działających na terenie Powiatu Oławskiego,
- Powiatowego Ośrodka Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej i Doradztwa Metodycznego w Oławie,
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Jelczu-Laskowicach,
- Domu Dziecka w Oławie,
- Pieczy Zastępczej Powiatu Oławskiego,
- Oświaty działającej na terenie Powiatu Oławskiego,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie.

XIX. Działania umożliwiające nawiązywanie wzajemnego kontaktu, integrację, wymianę doświadczeń i wzajemne wsparcie wśród rodzin zastępczych a także wychowanków pieczy zastępczej, w tym także osoby pełnoletnie.

W 2024 roku zorganizowano i przeprowadzono następujące działania, inicjatywy, wydarzenia itp.:

1. Piknik z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego.

Piknik z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, odbył się w Parku Miejskim przy PKP w Oławie. Była to impreza otwarta, zaplanowana na 200 osób. Piknik był znakomitą okazją do wspólnej integracji rodzin zastępczych. Szczególnie, iż był poprowadzony przez wspaniałą, znaną już nam grupę animatorów firmę SELEDYNEK. Piknik uświetnili również liczni sponsorzy: Starostwo Powiatowe w Oławie - Powiat Oławski, Jakohurt – Integrator Najlepszych Marek, Pru - Czas na przyszłość, Miasto Oława, ATEX oraz Donaldson. Nasi wychowankowie mogli korzystać z licznych atrakcji, które dla nich przygotowaliśmy: zamki dmuchane, kącik plastyczny, gry

wielkoformatowe, czy bańki mydlane. Nie zabrakło również pysznego poczęstunku, o który zadbał Hotel Oławian, a zwolennicy słodkości mogli liczyć na ciasto i cukierki oraz watę cukrową. Nad bezpieczeństwem naszych gości czuwali przedstawiciele służb ratunkowych policji, pogotowia ratunkowego oraz straży pożarnej. Dzieci przy okazji mogły zwiedzać pojazdy uprzywilejowane oraz przez chwilę wcielić się w rolę policjanta, strażaka czy ratownika medycznego. Piknik zakończyła piana party, wszyscy wyszli mokrzy i bardzo uśmiechnięci!

2. Mikołajki.

W grudniu w sali sportowej PCER w Oławie mieliśmy okazję gościć Świętego Mikołaja. Z tej okazji zaprosiliśmy na imprezę mikołajkową rodziców zastępczych wraz z wychowankami. Na wszystkich czekały prezenty, niespodzianki i drobny poczęstunek. Był to czas wspólnej zabawy i integracji, którą poprowadziła grupa Seledynek. Całość uświetnili również nasi sponsorzy: Bartek Candles. Zabawa była zaplanowana na około 150 osób.

W ramach mikołajek wzięliśmy również udział w akcji **Podaruj Gwiazdkę**. Dzięki tej inicjatywie 50 dzieci z najuboższych rodzin zastępczych napisało listy do Świętego Mikołaja z prośbą o wymarzony prezent. Jest to akcja, w której bierzemy udział już drugi rok z rzędu i daje nam dużo satysfakcji i zadowolenia, ponieważ możemy spełniać życzenia dzieci.

3. Grupa wsparcia.

Jest to forma wsparcia rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, która sprzyja wzajemnemu nawiązywaniu kontaktu, pozwala na wymianę doświadczeń i jest swoistego rodzaju integracją. W 2024 r. odbyło się osiem spotkań grupy wsparcia. Rodzice zastępczy podczas spotkań mogli wymieniać się swoimi doświadczeniami i praktykami.

4. Warsztaty dla rodzin zastępczych

Jest to cykl spotkań dla rodzin zastępczych, które prowadzi psycholog z Zespołu ds. Pieczy Zastępczej, na których można omówić problemy występujące w rodzinach zastępczych oraz podzielić się swoimi doświadczeniami. W 2024 roku odbyły się 4 spotkania w ramach warsztatów.

5. Praktyki.

Kandydaci na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe zobowiązani są do wzięcia udziału w szkoleniu, którego integralną częścią są praktyki w zawodowych rodzinach zastępczych lub w rodzinnych domach dziecka. Kandydaci kierowani są na praktyki do rodziców zastępczych wskazanych przez nasze Centrum i stanowią często pierwszy krok do nawiązania wzajemnego kontaktu. Pozwalają przy tym przyjrzeć się funkcjonowaniu rodziny zastępczej „od wewnątrz”, nie tylko w teorii ale i w praktyce. Jest to cenne doświadczenie dla przyszłych rodziców zastępczych. W 2024 r. 10-cio godzinne praktyki odbyło 10 kandydatów na rodziny zastępcze.

6. Inne:

- **Dzień Babci i Dziadka** – nasi wychowankowie pamiętali o swoich bliskich. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie odbyły się warsztaty kulinarne, podczas których dzieci samodzielnie przygotowały pyszne desery. Następnie wręczyły dziadkom piękne laurki wraz z kwiatami oraz zorganizowały spontaniczny występ artystyczny.
- **Dzień czekolady** - w kwietniu obchodziliśmy dzień czekolady, więc postanowiliśmy poświęcić! A żeby było zdrowiej dzieci połączyły ją z owocami. Wykorzystaliśmy również sobotnie i niedzielne święta, czyli Dzień scrabble i Dzień patrzenia w niebo. Pogoda sprzyjała, a zabawa była super!
- **Zwiedzanie Muzeum Motoryzacji WENA w Oławie** – nasi podopieczni wraz z opiekunami mieli okazję zwiedzić Muzeum Motoryzacji WENA w Oławie. Było tam wszystko – unikatowe samochody, zabytkowe motocykle, rowery a nawet traktory. Dodatkowo kolekcję uzupełniają interaktywne i multimedialne obiekty, ten obiekt to prawdziwy raj dla fanów motoryzacji!
- **Wystawa Banksy’ego** – dzieci z pieczy zastępczej mieli okazję odwiedzić wystawę poświęconą jego sztuce. Jego prace nie tylko cieszą oko, ale także skłaniają do refleksji nad współczesnymi problemami społecznymi i politycznymi. Zdecydowanie wyróżniającym się elementem był możliwość stworzenia własnej koszulki. Następnie dzieci spacerowały w okolicy Hali Stulecia oraz posiliły się smaczną pizzą.

- **Mecz Moto-Jelcz Oława** – piłka nożna łączy! Oławscy piłkarze zwyciężyli z KS Piast Nowa Ruda. Na trybunach zasiedli najlepsi kibice – dzieci z pieczy zastępczych wraz z opiekunami, którzy dodawali piłkarzom energii swoim dopingiem. Serdeczne podziękowania należą się Panu Bartoszowi Łuś – Prezesowi Zarządu MGKS Moto Jelcz Oława za wsparcie i zaangażowanie.
- **Mini półkolonie wakacyjne** – Tydzień wielkich odkryć – pod takim hasłem odbywały się mini półkolonie wakacyjne. Mali odkrywcy tworzyli, smakowali i eksperymentowali. Dzieci wniosły radość, pozytywną energię i śmiech, który towarzyszył im każdego dnia. W mini półkoloniach wzięło udział 7 dzieci.
- **Terapia Integracji Bilateralnej** – cykliczne zajęcia, w których w 2024 roku wzięło udział 8 dzieci. Terapia bilateralna, poprzez indywidualnie dobrane ćwiczenia, wpływała na możliwość pobudzania pracy obu półkul mózgowych, co u dzieci, które mają m.in. problem z pamięcią, koncentracją, skupieniem uwagi, koordynacją ruchową itp., jest niezmiernie istotne.
- **Terapia EEG Biofeedback** – cykliczne zajęcia, w których w 2024 roku wzięło udział 4 dzieci. Dzięki tym zajęciom mogliśmy pomóc dzieciom z zaburzeniami pamięci i uwagi, z zaburzeniami mowy, nadpobudliwości psychoruchowej itp.
- **Wolontariat** – w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie zarejestrowanych jest 5 wolontariuszy, którzy zadeklarowali pomoc rodzinom zastępczym (korepetycje, zabawy z dziećmi). W 2024 roku za pośrednictwem PCPR czworo podopiecznych pieczy zastępczej (nastolatków) zadeklarowało udział w projekcie Fundacji "Atena", zajmującej się działaniami na rzecz seniorów. Wolontariusze odbyli kilka spotkań w fundacji. Współpraca, koordynowana przez fundację polegała na wspieraniu seniorów w obsłudze komputera, internetu, nauce nowych technologii.

7. Działania dla wychowanków będących w procesie usamodzielnienia:

1. Doradztwo zawodowe - warsztaty dla usamodzielnianych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w Muzeum Motoryzacji „Wena” w Oławie.

W dniu 01.10.2024 r. na terenie Muzeum Motoryzacji „Wena” w Oławie odbył się warsztat z doradztwa zawodowego dla 10 usamodzielnianych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej. Zajęcia poprowadziła Pani Danuta Troska – Dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Oławie, doradca zawodowy. Pani Danuta szczególną uwagę młodzieży starała się zwracać na szukanie i odkrywanie własnych pasji, zainteresowań i hobby, które to mogą stać się najlepszym drogowskazem przy wyborze zawodu. W poszukiwaniu drogi zawodowej młodzi ludzie udzielali odpowiedzi na pytania: „Co lubię robić? Co mi sprawia satysfakcję? Gdzie czuję

się dobrze? Zajęcia warsztatowe zwieńczone zostały zwiedzaniem Muzeum oraz zapoznaniem z pracą jego pracowników dzięki przewodnikowi. Osoby usamodzielniane poznać mogły także historię powstania tego miejsca, które powstało z pielęgnowanej i rozwijanej przez długie lata pasji jego założyciela do motoryzacji.

Głównym celem zajęć było uwrażliwienie usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej na znaczenie indywidualnych zainteresowań i pasji przy wyborze zawodu, a także integracja i aktywizacja młodzieży oraz osób pełnoletnich. Warsztaty miały również na celu przygotowanie osób usamodzielnianych do:

- godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia poprzez poznanie m.in. zawodu przedsiębiorcy oraz pracownika Muzeum, a także poznanie historii powstania tego miejsca;
- nawiązywania i podtrzymywania społecznie akceptowanych kontaktów z rówieśnikami dzięki spotkaniu z pozostałymi uczestnikami warsztatów, a także wspólne spędzenie czasu w bardzo ciekawym miejscu;
- rozwinięcia umiejętności społecznych, wzbogaconych doświadczeniem pracy w zespole, nawiązania nowych znajomości, oraz poprawy umiejętności autoprezentacji poprzez aktywny udział w zajęciach.

2. Pisemne informowanie osób, które opuściły pieczę zastępczą o możliwości bezpłatnego korzystania z pomocy i wsparcia tutaj. Centrum, na które składają się:

- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia,
- pomoc prawna,
- pomoc psychologiczna.

Osoby usamodzielniane informowane były również o ofercie pomocy i wsparcia pracowników Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej (psycholog, pedagog, interwent, terapeuta), którzy prowadzą działania o charakterze specjalistycznym i pomocowym dla osób doświadczających przemocy oraz osób, które czasowo znalazły się w sytuacji kryzysowej. Łącznie zostało powiadomionych 68 osób o ofercie pomocy i wsparcia.

WNIOSKI

Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej w Oławie w 2024 roku, starał się realizować wszystkie zadania przewidziane dla organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w myśl ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na tyle na ile było to możliwe. Propozycja działań podjętych w 2024 roku była odpowiedzią na zgłaszane potrzeby rodziców zastępczych. Przeprowadzone inicjatywy nastawione były na promowanie rodzicielstwa zastępczego oraz integrację rodzin zastępczych oraz wychowanków.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej poprzez swoje działania wzmacniał kompetencje opiekunów zastępczych. Rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka były objęte kompleksową opieką i wsparciem. Ścisła współpraca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, organizatorów, specjalisty pracy z rodziną oraz innych pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z rodzinami zastępczymi i rodzinnymi domami dziecka, dała gwarancję właściwej opieki na dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej.

W naszej ocenie, zadania przewidziane w ramach promocji rodzicielstwa zastępczego, były dość liczne i z pewnością pozwoliły przybliżyć mieszkańcom powiatu oławskiego temat związany z pieczą zastępczą. Niemniej jednak rodzin zastępczych wciąż brakuje. Jednakże brak kandydatów na rodziców zastępczych, jest problemem ogólnopolskim i wiąże się z różnymi czynnikami, na które nie mamy wpływu.

W 2024 roku miało miejsce wiele inicjatyw na rzecz rodzin zastępczych a przede wszystkim dzieci i młodzieży, przebywającej w rodzinnej pieczy zastępczej. Podejmowane działania miały na celu wsparcie rodziców zastępczych, chronienie ich przed wypaleniem zawodowym, ale także skierowane były do wychowanków pieczy zastępczej. Pracownicy starali się wychodzić naprzeciw oczekiwaniom z coraz to nowymi propozycjami, przygotowując konspekty nowych zajęć i warsztatów.

Największymi zauważanymi problemami występującymi w pieczy zastępczej za terenie powiatu oławskiego były i są:

1. Problem systemowy pieczy zastępczej.

Niewątpliwie wszystkie instytucje pomocowe, w kontekście szeroko rozumianego dobra dziecka, opierają swoje działania na dążeniu do jak najpełniejszego respektowania prawa dziecka do

godnego życia i wychowywania się w rodzinie biologicznej. Do takich działań zobowiązują nas akty prawne, na których pracujemy. W tworzonych programach wspierania rodziny, rozwoju pieczy zastępczej planujemy działania profilaktyczne, wspierające, interwencyjne i promocyjne mające na celu pozyskiwanie nowych kandydatów na rodziny zastępcze. Wszyscy w ramach swoich kompetencji podejmujemy próby pracy z rodzicami biologicznymi. Niestety niewielu z nich podejmuje działania, które pozwalają dziecku wrócić do środowiska naturalnego. Wielu natomiast „obraża się” na system lub traci zaufanie do instytucji pomocowych. Tym samym nie korzystając z oferowanej pomocy i wsparcia sami nie są w stanie podołać problemom, z którymi borykają się i często jeszcze bardziej zatracają się w nich. W związku z powyższym pobyt dzieci w pieczy zastępczej najczęściej jest długoterminowy, do 18-roku życia lub dłużej.

2. Regulowanie sytuacji prawnej dzieci, zgłaszanie do adopcji.

Liczba dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej jest wciąż duża. Dzieci „tkwią” w rodzinach zastępczych czy placówkach opiekuńczo-wychowawczych, ponieważ mają nieuregulowaną sytuację prawną. To z kolei uniemożliwia zgłaszanie ich do adopcji. Im dziecko starsze, tym jego szanse na przysposobienie są mniejsze lub żadne. Dodatkowo brak możliwości adopcji dzieci przez potencjalnych kandydatów z zagranicy też zabiera im szanse na posiadanie rodziny. Nie ma też możliwości zgłaszania dzieci ukraińskich do adopcji.

3. Wsparcie specjalistyczne

Borykamy się z problemem dostępu dzieci do specjalistów, głównie psychiatrów dziecięcych, terapeutów psychologicznych, neurologopedów, psychotraumatologów itp. Dodatkowo są to wizyty głównie prywatne, z długim terminem oczekiwania.

4. Brak rodzin zastępczych w tym pogotowia rodzinnego.

Zapotrzebowanie na nowe rodziny zastępcze jest bardzo duże. Kandydatów wciąż brakuje pomimo przeprowadzanych działań promocyjnych. Niemniej jednak szerzenie idei rodzicielstwa zastępczego jest jedyną drogą do pozyskania kandydatów.

5. Jeden Dom Dziecka oraz brak placówki interwencyjnej.

W 2024 r. po raz pierwszy nie mogliśmy zrealizować wszystkich wydanych Postanowień sądu dot. zabezpieczenia dzieci w pieczy zastępczej, w tym również instytucjonalnej. Część z tych dzieci była nastoletnich i została zabezpieczona w rodzinnej pieczy zastępczej, blokując tym

samym miejsce dzieciom młodszy. Niektóre dzieci interwencyjnie były umieszczane w rodzinach zastępczych z powodu braku miejsca w Domu Dziecka i braku placówki interwencyjnej.

ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

W celu pełnej realizacji zadań nałożonych na powiat w zakresie systemu pieczy zastępczej, istnieje potrzeba zabezpieczenia środków finansowych na:

- promocję rodzicielstwa zastępczego poprzez m.in. organizację pikniku z okazji dnia Rodzicielstwa Zastępczego w formie otwartej, zakup ulotek, banerów i innych działań mających na celu pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze;
- organizację Mikołajek i innych inicjatyw, warsztatów dla dzieci, które sprzyjać będą wspólnej integracji, wsparciu, rozwijaniu pasji i zainteresowań itp.;
- zwiększenie jakości udzielanego poradnictwa specjalistycznego poprzez szkolenia kadry Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej a także superwizję przeciwdziałającą zjawisku wypalenia zawodowego,
- szkolenia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, w celu zwiększenia jakości sprawowanej opieki nad dziećmi oraz nabywaniu nowej czy aktualizowaniu posiadanej wiedzy w szerokim zakresie problematyki związanej z funkcjonowaniem dziecka w pieczy zastępczej;
- superwizję rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka przeciwdziałającą wypaleniu zawodowemu.

/-/ Sylwia Małanicz

Sporządziła

/-/ Ewa Bień

Sprawdziła

/-/ Anna Kotara

zatwierdził Dyrektor PCPR